

Sygn. akt II CSK 530/20

POSTANOWIENIE

Dnia 18 sierpnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Krajewski

w sprawie z powództwa M. W.
przeciwko Z. I.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 18 sierpnia 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 1 czerwca 2020 r., sygn. akt I ACa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 1 czerwca 2020 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w P. z 22 listopada 2018 r., którym zasądzono od pozwanego na rzecz powoda kwotę 100.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.

Pozwany wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazując na rażące naruszenie art. 410 § 2 k.c. oraz art. 353¹ k.c., przez co skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Zdaniem skarżącego zawarte przez strony porozumienie z 9 sierpnia 2015 r. oraz umowa przedwstępna sprzedaży nieruchomości z 4 grudnia 2015 r. dotyczyły tego samego przedmiotu, co sprawiało, że bezzasadne było roszczenie o zwrot otrzymanej przez pozwanego zaliczki. Pozwany wskazał ponadto, że w porozumieniu zgodnie z art. 353¹ k.c. określono

okoliczności uprawniające do zatrzymania zaliczki, co nie uzasadniało zastosowania art. 410 § 2 k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, wyrażającym się w szczególności w konieczności zapewnienia jednolitej wykładni i jednolitego stosowania prawa.

Skarżący oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., tj. oczywistym uzasadnieniu skargi. Przesłanka ta byłaby spełniona, gdyby zaskarżone orzeczenie zapadło z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym bez konieczności prowadzenia bardziej szczegółowej analizy. Uznanie oczywistej wadliwości orzeczenia wymaga wykazania jego sprzeczności z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny albo z podstawowymi zasadami orzekania (por. postanowienia SN: z 20 marca 2019 r., I CSK 475/18; z 11 kwietnia 2018 r., IV CSK 506/17; z 16 kwietnia 2018 r., IV CSK 529/17; z 18 kwietnia 2018 r., II CSK 728/17; z 15 maja 2018 r., II CSK 2/18; z 10 maja 2018 r., I CSK 798/17; z 23 maja 2018 r., I CSK 36/18; z 29 maja 2018 r., I CSK 42/18; z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18; z 16 kwietnia 2018 r., IV CSK 534/17; z 12 marca 2018 r., III CSK 291/17; z 22 kwietnia 2016 r., V CSK 650/15).

Odnosząc powyższe do okoliczności niniejszej sprawy, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania było nieuzasadnione już z tej przyczyny, że wskazywane przez pozwanego argumenty nie zostały skorelowane z treścią zarzutów kasacyjnych. Jeżeli w ocenie skarżącego zarówno treść porozumienia

z 9 sierpnia 2015 r., jak i umowa przedwstępna z 4 grudnia 2015 r., dotyczyły tego samego przedmiotu i wykładnia ich postanowień powinna prowadzić do takiego właśnie wniosku, to właściwe byłoby osadzenie tej argumentacji na zarzucie naruszenia art. 65 § 2 k.c., którego nie wymieniono wśród podstaw skargi. Sąd Apelacyjny nie uznał, że strony naruszyły zasadę swobody kształtowania treści umów, w związku z czym bezzasadny jest zarzut naruszenia art. 353¹ k.c. Przepis ten może zostać hipotetycznie naruszony, gdy sąd bezpodstawnie przyjmuje niedopuszczalność określonego sposobu ukształtowania treści stosunku prawnego, albo – przeciwnie – uznaje za dopuszczalne takie ukształtowanie treści tego stosunku, które w rzeczywistości wykracza poza granice określone w wymienionym przepisie. Żaden z tych przypadków nie miał miejsca w niniejszym postępowaniu.

W niniejszej sprawie ustalono, że uiszczona tytułem zaliczki kwota 100.000 zł miała ulec przepadkowi na rzecz pozwanego wyłącznie wówczas, gdyby po złożeniu przez pozwanego wniosku do A. powód poinformował pozwanego o rezygnacji z zakupu gospodarstwa rolnego. Ponadto nie zostało skutecznie zakwestionowane, że pozwany naruszył obowiązki przewidziane art. 2 ust. 6 ww. porozumienia. Powoływane przez pozwanego twierdzenia, że powód poinformował go o rezygnacji z zakupu gospodarstwa rolnego „może nie wprost, ale w formie dorozumianej i pisemnej”, nie znajdują potwierdzenia w wiążących Sąd Najwyższy ustaleniach faktycznych Sądów *meriti*.

Mając powyższe na względzie, nie sposób przyjąć, aby Sąd Apelacyjny rażąco naruszył art. 410 § 2 k.c., tym bardziej, że pozwany w zasadzie nie zaprzeczył, że cel świadczenia zaliczki nie został osiągnięty.

Z tych przyczyn należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

ke